

Georges Huber

*Gods engelen
waken over ons*

Arco Reeks 35

INHOUDSOPGAVE

Verantwoording bij deze heruitgave	11
Inleidend schrijven van Dom Sighard Kleiner O.C.S.O.	13
Inleiding door kardinaal Charles Journet	15
Een dilemma	23
Getuigenissen en vertrouwelijke uitspraken	27
“Een zeer mooi geheim”	28
Een zekere vertrouwelijkheid	31
“Dikwijls ben ik met hem in gesprek”	34
Met de engel van de anderen spreken	37
Deelgenoten in het goddelijke bestuur	40
In Bijbel en liturgie	45
Van dorst stervend in de woestijn	47
Zij grepen hem bij de hand	49
Lopend te midden van de vlammen	51
Zij zagen een ruiter verschijnen	52
Een bezet gebied heroveren	56
Als we eens de kernenergie ongebruikt lieten	59
Hier op aarde zullen we nooit weten	63
Overdenkingen van astronauten	65
Verouderd	67
Afschuwelijk zoetelijk	69
Vervangt chemie gebed?	71
Zonder tot in de stratosfeer op te stijgen	73
Jacht op engelen	76

Scheuren en hinderlagen	81
Ternauwernood durft men nog van de duivel te spreken.....	85
Een providentiële rol.....	87
Satan vermomt zich.....	90
Monsieur Vincent: Wees op je hoede.....	92
Twee onzichtbare blokken	95
“Wij hebben meer bondgenoten aan onze zijde dan zij”	97
De aartsleugenaar.....	99
Hij heeft nooit opgehouden te bedriegen.....	101
Bij al uw activiteiten	105
De bescherming van de engelen en het heil van de niet-christenen.....	106
“Op leeuw en adder zult gij treden”	110
God houdt zijn beloften.....	112
God neerhalen of de mensen verheffen?.....	114
Een strategische positie.....	116
Een plotselinge verruiming van inzicht	118
Zijn nabijheid sterkt ons	120
Als druppels water die een spons doordringen.....	122
“Wend u tot mijn beschermengel”	125
Om die overmaat te spreiden	127
De bron en het kanaal	129
Niet alleen <i>bij</i> ons, maar <i>in</i> ons.....	131
Voor een gelovige niets ontstellends	133
Geen stakingen en geen vakanties	134
Iedere mens en de gehele mens	136
Hij leent hun zijn vleugels.....	137

Zij zien zonder ophouden de Onzichtbare	141
Kunnen engelen bedroefd zijn?	142
Onverschilligheid of wijsheid?.....	144
De engel wist het.....	146
“Ge zult zien dat alles goed was”	148
Volmaakte harmonie	151
Eenheid en vruchtbaarheid.....	154
Zij is nooit actiever.....	156
Aan zijn deur gezeten	159
“Indien ge zijn stem hoort”	160
“Uw gebeden hebben mij hier doen komen”	162
Zij verdienen dat de engelen hen dienen.....	164
Opdat de zon kan binnenkomen.....	166
“Een door God omgeven ‘niet’”	168
Toekomstperspectieven	173
Verval en opbloei	175
Nabije vriend in eenzaamheid	177
Als X-stralen.....	179
De woestijn bloeit.....	182
“Wij leven met de engelen”	185
“Verborggen machinisten van de kosmos” (Newman).....	189
Om de sterren te zien.....	195

INLEIDING

Zeg me, wat is beter? Over iemands buurman en zijn zaken praten, nieuwsgierig alles willen uitzoeken? Of met elkaar over de engelen spreken en over dingen die ons rijker kunnen maken?

H. Johannes Chrysostomus, *In Jo., Homilie 18*; PG 59, kol. 119.

Het zijn *zijn* engelen: “Wanneer de Mensenzoon komt in zijn heerlijkheid, vergezeld van al zijn engelen (...)” (Mt 25,31). Zij behoren Hem toe, omdat Hij ze schiep. In het begin, voordat de mens verschijnt, eer ons heelal bewoonbaar was, zijn zij door Hem uit het niet tevoorschijn geroepen: “In Hem is alles geschapen in de hemelen en op de aarde, het zichtbare en het onzichtbare, Tronen en Hoogheden, Heerschappijen en Machten, alles is door Hem en voor Hem geschapen” (Kol 1,16).

Maar nog op een andere titel, een titel die ons van heel nabij raakt, zijn zij zijn engelen geworden: namelijk toen de enige Zoon, die in de schoot van de Vader is, besloten had zich zozeer te vernederen dat Hij de Mensenzoon werd, en dan de engelen maakte tot de herauten van zijn verlossingsplan: “Zijn zij alle niet geesten aan wie een heilig dienstwerk is opgedragen, uitgezonden ten behoeve van hen voor wie het heil is weggelegd?” (Heb 1,14).

Dat heilsmysterie kondigen zij eerst van heel verre aan, zonder er nog de onmetelijke diepte van te kunnen peilen. Onder het heilsbestel van de natuurwet, zijn zij het die het

aards paradijs sluiten (Gn 3,24), Lot beschermen (Gn 19), Agar en haar kind in de woestijn redden (Gn 21,17), Abrahams hand, geheven over het kind Isaak, tegenhouden (Gn 22,11), enz. Onder het heilsbestel van de mozaïsche Wet wordt de Wet zelf door hun bemiddeling meegedeeld (Hnd 7,35; Gal 3,19; Heb 2,2), zij staan Elia bij (1 Kon 19,5), Jesaja (6,6), Ezechiël (40,2). Daniël (7,10), enz. En ten slotte voorspelt ook een *engel* aan Zacharias de geboorte van de Voorloper en kondigt dezelfde engel aan de maagd Maria aan dat zij genade gevonden heeft bij God en dat de kracht van de Allerhoogste haar zal overschaduwen (Lc 1,30-35).

De engelen zien vanaf dan verwachtend uit naar de Menswording, maar wie zal hun vervoering schilderen op het ogenblik dat "God zijn Eerstgeborene de wereld binnenleidt en zegt: 'Alle engelen moeten Hem hulde brengen'?" (Heb 1,6). Als aan Maria de geboorte van Jezus wordt aangekondigd en zij haar *fiat* uitspreekt, is er zeker iets totaal nieuws op aarde en in het verloop van de menselijke geschiedenis: langzamerhand zullen Elisabet, Simeon, de herders, de Wijzen uit het oosten, het begrijpen. Maar op het eigen ogenblik wordt de hele wereld van de engelen van licht doorstraald, Christus schittert aan hun hemel met onvergelijkelijk meer glans dan die ster aan de hemel van de Wijzen, en zij zijn het die in het [hemelse] vaderland, tot eer van het Mensgeworden Woord de dankzegging aanheffen die haar weerklank zal vinden in de dagen van onze ballingschap: *Eer aan God in den hoge en op aarde vrede onder de mensen van goede wil* (Lc 2,14).

Zo bevinden zij zich voortaan onder de onmiddellijke straling van de mensheid van Jezus, en daardoor zijn zij van deze mensheid enigszins de natuur gaan delen. Zij kunnen meer vertrouwelijker binnengaan om Hem in het plan van zijn verlossingswerk te dienen. Zij beschermen zijn kindheid, bedaren de angst van Jozef (Mt 1,20), brengen aan de herders de Blijde Boodschap (Lc 2,18), regelen de vlucht naar

Egypte, naderen tot Jezus nadat Hij op de proef gesteld is, om Hem te dienen (Mt 4,11), verheugen zich over de bekeering van één enkele zondaar (Lc 15,18), zijn verontwaardigd over de ergernis aan kinderen gegeven: “Wacht u ervoor één enkele van deze kleinen te minachten, want Ik zeg u dat hun engelen in de hemel voortdurend het aangezicht aanschouwen van mijn Vader, die in de hemel is” (Mt 18,10) – een onsterfelijk woord dat voor altijd in de herinnering van de mensen de onschuld van het kind bindt aan de zuiverheid van de engel.

Met de geest van Christus bezielde is het hun gegeven Christus te begeleiden.

Hun verschijnen is altijd het teken van een rechtstreekse en beslissende tussenkomst van God, die dan de gebeurtenissen niet meer hun natuurlijke loop laat gaan, maar door de engelen de dingen op wonderdadige wijze in handen neemt. Zoals zij in het Oude Verbond Jahwe's instrumenten geweest waren om zijn volk te leiden, zijn dienaren te roepen, zich aan zijn profeten te openbaren, evenzo nemen zij ook deel aan de grote gebeurtenissen van het leven van Jezus Christus. Hun rol komt bijzonder naar voren in de verhalen van zijn geboorte, van zijn verrijzenis, zoals ook in de taferelen waar we Jezus Christus de beslissende gevechten van het koninkrijk zien leveren (bekoring in de woestijn, doodsstrijd van Getsemane). Zo ook nemen zij, in het boek Handelingen, actief deel aan de verbreiding van het Evangelie en daardoor stellen zij in het licht dat de aardse zending van Jezus Christus wezenlijk wordt voortgezet door het getuigenis van de Apostelen.¹

In de nacht waarin Hij verraden werd, had een teken van Jezus volstaan, en zij waren gekomen: “Meent ge dat Ik niet de hulp van mijn Vader kan invoeren die Mij dan aanstonds

¹ M. Bouttier, art. ‘Anges’, in: *Vocabulaire biblique*, Delachaux et Niestlé, Neuchâtel.

meer dan twaalf legioenen engelen ter beschikking zou stellen?" (Mt 26,53). En uiteindelijk: "de Mensenzoon zal zijn engelen uitzenden en zij zullen uit zijn Rijk alle ergernissen uitrukken en hen die ongerechtigheid bedrijven" (Mt 13,41).

"Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel" (Mt 6,10): Gods wil wordt eerst in de hemel volbracht en gaat dan de aarde tegemoet. Hij wordt van de onzichtbare schepselen aan de zichtbare schepselen doorgegeven. Hij schenkt aan de eersten de macht en de vreugde om de laatsten te helpen, aan de engelen om af te dalen tot de mens en tot zijn woonplaatsen. "Zijn zij allen niet (...) uitgezonden ten behoeve van hen voor wie het heil is weggelegd?" (Heb 1,14).

Op een gedachte van Athenagoras en Origenes voortbouwend, zal de heilige Augustinus schrijven: "Aan de engelen des hemels, die in nederigheid God bezitten en in gelukzaligheid Hem dienen, is heel de lichamelijke natuur en heel het niet-verstandelijk leven onderworpen."²

In plaats van de oude opvatting van een kosmos die geheel in zichzelf opgesloten is – een opvatting die de heilige Thomas aan Aristoteles zal verwijten – zien we het christendom de gedachte stellen van een kosmos die openstaat voor wilsgebeurtenissen, voor de vrije tussenkomst van engelen en mensen: en dan behoeven die tussenkomst van de engelen en die van de mensen alleen maar elkander te treffen en te beïnvloeden om in een bijzonder geval hun uitwerking op te heffen of te wijzigen, zonder dat de minste afbreuk gedaan wordt aan de wetten van het heelal en aan hun onafwendbare oorzakelijkheid.

Zonder uitsluitend aan duidelijk wonderdadige ingrepen te denken waarvan zij de bewerkers kunnen zijn, zal de heilige Thomas stellen dat de engelen een onmiddellijk bestuur, *immediatam praesidentiam*, uitoefenen, op de lagere naturen.³

² *De Genesi ad litteram*, boek VIII, hfst. 24, nr. 45.

³ I, q. 110, art. 1, ad 2.

We kunnen eraan toevoegen dat de ontdekkingen van de kernfysica deze inzichten komen verruimen: zij leiden ons binnen in een wereld die altijd nog tot de stof behoort; maar omdat die stof zich niet met onze maatstaven laat bepalen, heeft zij iets dat overeenkomt en verwantschap vertoont met het onzichtbare dat de activiteit van de engelen eigen is; die stof deelt enigszins in het onzichtbare van de geest.

Nooit houdt Jezus op door zijn engelen tot ons te spreken.⁴ De menselijke ziel, al is zij geen zuivere geest, is toch een geest. Naar beneden openstaand voor de activiteit van lichamelijke wezens, staat zij naar boven open voor bezoek van engelen. In het stille en nog onbewuste leven van onze geest kunnen zij suggesties zaaien. Wanneer deze de drempel van het klare bewustzijn overschrijden, zullen zij in concreto invloed uitoefenen op de twijfels die ons vervullen en op de keuzen waarvoor wij in ons dagelijks leven gesteld worden. In een eerste graad – en dat komt het meest voor – zal die beïnvloeding op een zeer verborgen wijze geschieden. Wat zich in het bewustzijn afspeelt, vertoont niets wat ook maar enigszins zijn oorsprong verraadt. Is die oorsprong natuurlijk of bovennatuurlijk? Het is onmogelijk te zeggen.

Wat anders valt daaruit te besluiten dan dat wij dikwijls een ingeving die in werkelijkheid van boven komt voor een natuurlijke ingeving houden ...? Wanneer een plotselinge ingeving in ons opkomt, dan kan deze ongetwijfeld zonder meer van natuurlijke oorsprong zijn. Maar het is waarschijnlijk dat zij, vaker dan wij denken, ons door onze beschermengel is ingefluisterd.⁵

In een tweede graad hebben

⁴ Vgl. Jacques Maritain, 'Le tenant-lieu de théologie chez les simples', in: *Nova et Vetera* 2 (1969), pp. 80-121.

⁵ *Ibid.*, p. 104.